

[Anker Lau.]

for at blive konkurrencedygtig, og naar man er det, behøver man ikke noget Monopol.

Ordet Rationalisering er jo ligesom Ordet Demokrati et af de Ord, der lægges forskellig Betydning i, alt efter hvem der bruger Ordet. Hvis en Socialist bruger Ordet Rationalisering, tænker han paa noget i Retning af Mælkeordninger med tvangsmæssig Nedlæggelse af konkurrerende Virksomheder og kontrolleret Monopol for Omraadet. Hvis en liberal bruger Ordet, tænker han paa Forbedringer af den enkelte Virksomhed, der gør den mere konkurrencedygtig over for andre i Ind- og Udland. En Socialist investerer Forbrugernes Penge i Rationaliseringen for at faa et centralledet, beskyttet, eventuelt statsledet Erhvervsliv. En liberal investerer sine egne Penge for egen Risiko i Rationaliseringen for at blive konkurrencedygtig, og han behøver ikke at tage Næringsretten fra andre.

Men efter disse 10 Aars Forløb maa det være muligt at genindføre sund Konkurrence og aabne Folket Adgang til denne Gren af vore folkelige Næringsveje. Naar vi har udskudt Afviklingen til Udgangen af 1950, er det for at vise rimeligt Hensyn til de løbende Ordninger, hvoraf nogle maaske har en længere Løbetid. Det er muligt, at der her er videre Hensyn at tage i enkelte Tilfælde, men derom kan der forhandles i det Udvalg, som jeg gaar ud fra vil blive nedsat.

Efter vort Forslag vil der i øvrigt være Mulighed for at oprette det nye — som altsaa maa være et selvstændigt — Mejeri paa Amager, hvis det er ønskeligt, og Ministeren faar Bemyndigelse til at ordne det gamle Stridsspørgsmaal mellem Detail- og Engrosmejerierne ved at nedlægge Mælkevognene og lade Salget ske paa den bedre og billigere Maade gennem de faste Udsalg.

Jeg vil gerne i denne Forbindelse sige til den højtærede Handelsminister, at jeg aldrig har været Tilhænger af den tøjløse Frihed, om jeg saa maa sige, Retsforbundets Frihedsbegreb. Jeg kan godt se, at der paa mange Omraader skal Færdselsregler til, og her er en af de Færdselsregler, som jeg mener Næringsloven mangler, saaledes at man ikke har de store producerende Virksomheder til samtidig at brede sig inden for de store folkelige Omraader, som hører ind under Haandværket og Detailhandelen. Dette kan inden for dette Omraade løses paa den Maade, at man ind-

drager Mælkevognene. Det var, synes jeg, en af de Ting, man med en vis Ret kunde kritisere ved den gamle Lovgivning, at Mejerierne konkurrerede med hinanden ved at lade deres Vogne køre rundt omkring over alt i Byen samtidig for Næsen af deres Detailhandlere. Det er et af de Omraader, der mangler Færdselsregler for, noget i Retning af, hvad et Engrosmejeri skal foretage sig, og hvad et Detailmejeri skal foretage sig. Færdselsregler paa dette Omraade, som for øvrigt paa andre Omraader, vil jeg anse for at være nødvendige for en god Udvikling.

Endelig gives der et Udvalg 1½ Aar til at udarbejde et Afviklingsforslag, og dette maa vist ogsaa siges at være tilstrækkeligt paa et saa begrænset Omraade.

Det er min Overbevisning, at Tiden nu er inde til at ordne denne Sag, og de Udtalelser, der har været i Pressen fra forskellig Side, og de Henvendelser, jeg har faaet siden Forelæggelsen af Lovforslaget, kan kun bestyrke mig deri. Et Forlydende i Pressen gaar ud paa, at Storkøbenhavns Mælkeudvalg, allerede inden den nye Plan er gennemført, er begyndt paa det nye Mejeri paa Amager, men herom kan den højtærede Minister maaske give Tinget nærmere Oplysning. Saa vidt jeg ved, er den nye Plan for Storkøbenhavn ikke kommet længere end til Kommunerne, saa det er jo i god Tid at begynde paa at praktisere den; det kan jo ogsaa være, at det paagældende Blad er forkert underrettet. En af disse Kommuner, Frederiksberg, har meddelt Udvalget, at den i hvert Tilfælde ikke vil være med til denne Plans Gennemførelse, bl. a. under Henvisning til, at det Lovforslag, vi her behandler, skal afgøres her i Tinget i den nærmeste Fremtid. Dette giver os Haab om, at man fra konservativ Side vil se velvilligt paa vort Forslag.

Fra Retsforbundet venter jeg mig megen Imødekommenhed, og skulde man dømme efter den stærke Kritik, Bladene „Politiken“ og „Ekstrabladet“ har fremsat over for Mælkesagen lige fra 1940 til for ganske nylig, samt til det radikale Partis Stilling til de andre Bemyndigelseslove, haaber jeg paa Forstaaelse for Næringsfrihedens store Betydning ogsaa fra den Side.

Idet vi ønsker at tage alle rimelige Hensyn til det, der er sket, ved Afvikling under fornuftige og rimelige Forhold, ønsker vi Mælkeloven tidsbegrænset og derefter afviklet. Vi anmoder om, at det høje Ting vil behandle vort Lovforslag i samme Aand som den, der har præget Behandlingen af de andre Bemyndigelseslove, men da Sam-